

In the name of Allah, the compassionate, the merciful
به نام خداوند بخشنده مهربان

NoorolAmin

**Принсипҳои кантрол
ва назорат дар мудирият**

Сафармурод Ҳусейн

МУНДАРИҶА

Сарсухан.....	7
1. Мафҳуми кантрол ва назорат.....	9
2. Зарурият ва аҳамияти кантрол.....	10
3. Вижагиҳои кантроли муассир	11
4. Умури манзура аз кантрол.....	13
5. Фароянди кантрол	14
6. Навъҳои кантрол ва назорат.....	16
7. Усули кантрол ва назорат.....	18
7.1. Истифода аз шеваҳои гуногуни кантрол ва назорат.....	18
7.1.1. Асли кантроли дарунӣ (худкантролӣ) (Self Control)...	18
7.1.2. Асли кантрол ва назорати берунӣ	19
Чамъбандӣ	22
7.2. Ниҳодҳои назораткунанда.....	22
7.2.1. Мудирон.....	23
7.2.2. Назорати ҳамагонӣ.....	23
7.2.3. Вичдони дарунӣ	24
Чамъбандӣ	24
7.3. Асли умумияти кантрол ва назорат	25
Чамъбандӣ	25
7.4. Асли диққат дар кантрол ва назорат.....	26
Чамъбандӣ	26
7.5. Асли пайгирии гузоришот.....	26
Чамъбандӣ	28
Адабиётҳо	29

Сарсухан

Аз вазифаҳои муҳимми мудирият кантрол, назорат ва бозрасӣ аст.

Кантрол, фарогирди муқоисаи амалкарди воқеӣ бо меъёрҳо ва анҷоми ҳар амали ислоҳии лозим мебошад. Ҳадаф аз барқарории назорат ва кантрол итминонест аз амалкарди дурусти мутобик бо тарҳҳо аст. Дар мавқеиятҳои, ки амалкарде ризоиятбахш набошад, иқдоми ислоҳӣ метавонад сурат пазирада. Кантролҳо ҳамчунин метавонанд, дар ҷанбаҳои мусбат низ ба кор гирифта шаванд. (Писаронқодир, с: 13).

Дар фароянди мудирият, кантрол илова бар иртибот бо ҳамаи унсуре мудириятӣ, робитаи вижа бо барномарезӣ дорад. (Ризоиён, с: 238). Иртиботи барномарезӣ ва кантрол ба ҳақде аст, ки қисмате аз нависандагон ва соҳибназарони мудирият тасаввур мекунанд, ки ин ду вазифаҳо наметавон аз якдигар ҷудо кард, бархе низ ин ду вазифаи муҳимми мудириятро ба ду тегаи як қайчӣ ташбеҳ мекунанд. "Контз" ва "Веҳрих" ду тан аз соҳибназарони мудирият дар ин маврид мегӯянд: "барномарезӣ ва кантролро метавон ба унвони ду тегаи як қайчӣ дар назар гирифт, як қайчӣ бе доштани ду тега қодир ба кор кардан нахоҳад буд, зеро амалкард бояд аз тариқи меъёрҳо ва

мелокҳои муайян санҷида шавад". (Пирӯз ва дигарон, с: 271).

Аҳамияти кантрол равшан ва инкорнопазир аст, зеро бе кантрол мудирони сатҳҳои мухталифи созмон аз инҳирофҳо ва хатти машӣҳо, барномаҳо ва пешбиниҳо огоҳ намешаванд. Бинобар ин вазифаҳои хосси мудирон, ки ба усули мудирият (барномарезӣ, созмондихӣ, роҳбарӣ ва назорат) машхуранд, чӣ аз назари барномаӣ ва чи аз назари амалиётӣ занҷиравор ба якдигар вобастаанд ва ғайбати ҳар як аз усули боло, барномарезиро гирифтори мушкилот мекунад.

Бар ҳамин асос вазифаҳои мудиронро ин гуна бо якдигар иртибот медиҳанд. Барномарезӣ барои созмондихӣ, созмондихӣ барои ҳамоҳангӣ ва роҳбарӣ, ҳамоҳангӣ ва роҳбарӣ барои назорат ва дар охир назорат барои ба даст овардани итминон нисбат ба мутобиқати амалиёт ва натоиҷи амалиёт бо ҳадафҳои матлуби пешбинӣ шуда дар барномаҳо. (Вайсӣ ва Савдой, с: 164).

Пас метавон аз кантрол ба унвони мукаммили дигар вазифаҳои мудирият ёд кард ва бо ба коргирии он итминон ёфт, ки дар вазифаҳои мухталифи мудирон инҳироф ва хато падид намеояд ва агар падид ояд, метавон барои ислоҳаш кушид. (Таваккулӣ, с: 181).